

Hoeveel vrijwilligers kunnen ballen de lucht in houden?

De gevolgen van aanstaande bezuinigingen

De economische neergang op het wereldtoneel zorgt ervoor dat de Nederlandse staat gaat beknibbelen op haar begroting. Dat gaat doorwerken naar de lagere overheden. In FM5 waarschuwde columnist Leon van Rijnthoven de sportveldbeheerders al voor bezuinigingen met 'Tel uw knopen'. Wat staat beleidsmedewerkers en sportveldbeheerders te wachten in de nabije toekomst en hoe kunnen ze daarmee omgaan? Fieldmanager buigt zich met wat overheidsmensen en een sportveldadviseur over een glazen bol.

Auteur: Karlijn Raats

We schetsen de op handen zijnde veranderingen door begrotingskortingen aan de hand van de gemeente Buren. Deze gemeente legt recentelijk en in de nabije toekomst sportfaciliteiten aan.

Projectleider Ruimtelijke Ontwikkeling Femke Pos bij de gemeente Buren verklaart het huidige financiële traject binnen de gemeente Buren voor de aanleg van sportfaciliteiten. Pos: "De gemeente Buren heeft nooit veel geld voor sport over gehad. Maar in dit dorp is een hoge mate van zelfstandigheid onder vrijwilligers van de sportverenigingen. De gemeente ziet de aanleg van een sportveld als eenmalige uitgave. Die komt uit het algemene potje. Het onderhoud laat de gemeente over aan de gebruikers zelf. Bij een enkel sportcomplex gebeurt dit in een stichtingsverband. Daarvoor verstrekken we taakstellende budgetten, zo ook voor bijvoorbeeld de bouw van opstallen. Andere verenigingen, zoals de tennisvereniging, zijn geprivatiseerd. Deze complexen hebben zij in erfpacht van de gemeente. Projectontwikkeling en aanleg van sportcomplexen houden nauw verband met elkaar: bij de bouw van woonwijken en bedrijfsterreinen met kantoorpanden komt geld vrij. Uit die inkomsten financieren we nieuwe

sportcomplexen. Omdat we voor sport weinig te besteden hebben, proberen we sport ook in te passen bij andere maatschappelijke bezigheden. Zo investeert de gemeente in een nieuwe korfbalhal in de vorm van een multifunctioneel complex – een zogenaamd 'Cultuurhuus' – met hoge burgerparticipatie. Ook hier dragen de gebruikers zelf zorg voor het onderhoud."

Crisis of geen crisis, zo te horen is het bij de gemeente Buren altijd crisis. Zij komen hierdoor echter over een paar jaar beslagener ten ijs dan gemeentes waar het tot voor kort allemaal niet op kon voor de sport. Want over enkele jaren worden de fiscale renovaties door de gemeenten zichtbaar. Het krasse korten op sportfaciliteiten, wat tot op heden nog de status van een gerucht heeft, zorgt er dan voor dat burgers niet meer vertroeteld worden met kunstgrasvelden in ieder deelgebiedje van de gemeente.

Guus Venderbosch, beleidsmedewerker Sport & Recreatie Buren: "We houden er rekening mee dat het budget voor sport volgend jaar van 500.000 terugloopt tot 400.000 euro." Adviseur aanleg en onderhoud van sportvelden, alsmede

voetbaltrainer Rutger Schuijffel, verzucht: "Dat is een bezuiniging van 20 procent..." Sportveldbeheerders zullen als hekkensluiters van deze afslankmaatregelen hun werk evenwel moeten aanpassen. "Klopt," reageert Venderbosch, "We zullen als gemeente grof moeten snijden in verplichtingen zoals het onderhoud van de velden. Maar de gemeente zal ontwikkelingen ook anders realiseren: extra faciliteiten voor de opvang van aanwas bij de clubs komt dan meer en meer uit de algemene reserves. We zullen ook vaker met taakstellende budgetten werken." Schuijffel: "Als de gemeente bij veldaanleg van sportvelden inspanning vereist van een sportvereniging is dat helemaal niet slecht. Het voordeel is dat de vereniging inspraak heeft en creatief meedenkt. Dat creëert draagvlak tussen betaler en gebruiker."

Schuijffel ziet nu al een gedragsverandering in de sportmarkt: "Er wordt al kritischer naar kosten gekeken dan een paar jaar geleden door de taakstellende budgetten. Iedereen hoopt doorgaans dat er bij de aanbesteding financiële voordelen vallen doordat aannemers inschrijven met een prijs die ligt onder de vooraf ingeschatte

Aanwezig rond de glazen bol:

- **Femke Pos**, Projectleider Ruimtelijke Ontwikkeling, gem. Buren
- **Rob Hack**, projectcoördinator Ruimtelijk Beheer, gem. Buren
- **Guus Venderbosch**, beleidsmedewerker sport & recreatie, gem. Buren Buren
- **Rutger Schuijffel**, adviseur aanleg en onderhoud sportvelden, Adviesbureau De Meent

marktprijs. De gemeenteraad is dan blij, maar de ambtenaren die het project laten uitvoeren staan vervolgens voor de uitdaging om de uitvoering van toereikende kwaliteit te laten zijn. Zij moeten hun programma van eisen goed dichtgetimmerd hebben en zorgen voor goed toezicht op de uitvoering."

Misschien is het vanzelfsprekend dat gemeenten kritischer naar algehele realisatiekosten moeten kijken wanneer zij koste wat kost dat zoveelste dure kunstgrasveld als stokpaardje in huis halen, vraagt Fieldmanager zich af.

Schuijffel geeft toe dat de sportmarkt een goed geoliede pr-machine is en klopt zichzelf daarbij nog even op de borst: "De sportwereld is een aparte wereld, een keiharde markt met daarin ieder jaar nieuwe ontwikkelingen en *hot items*. Maar de kwaliteit moet ondanks dit alles goed zijn, met name als gemeenten binnenkort moeten bezuinigen. Dan moet er voor minder geld óók goede kwaliteit komen te liggen. Ambtenaren weten niet altijd wat er te koop is wat dat betreft. Adviseurs wel. Waarschijnlijk is er bij financiële schaarste minder vraag naar extra's en dus ook naar kunstgras. Of er worden in de bestekken compromissen gesloten zoals op sportveldverlichting op minder belangrijke velden, op een beregeningsinstallatie of op de keuze van het systeem. Wellicht wordt daardoor dan minder gekozen voor luxe TPE-velden met foams die al gauw zo'n 80.000 euro duurder zijn dan traditionele systemen." Dat biedt perspectieven voor SBR-rubberingestrooide velden sinds de hele SBR-discussie een stille dood gestorven is.

Rob Hack, projectcoördinator Ruimtelijk Beheer bij de gemeente Buren voorziet: "Projecten moeten eventueel zodanig versoberd worden door de bezuinigingen dat de gemeente ze niet meer als

burgervoorziening aan durft te bieden." Een karig sportcomplex aan de man brengen lijkt inderdaad dure topsport. Hack knikt: "De gemeente zal er dan goed aan doen om projecten af te gelasten. Over het algemeen zullen er vertragingen komen in de ontwikkeling van sportfaciliteiten. En op het vlak van beheer en onderhoud zullen de ondergrenzen gezocht worden."

Schuijffel: "Ik zie hiervoor als oplossing bij uitstek: hogere mate van zelfwerkzaamheid. Dat moet te doen zijn gezien de vergrijzing. De gemiddelde pensionado bouwt eerst nog rustig een kippenrennetje in de achtertuin voor vrouwlief, maar gaat daarna al snel het vrijwilligersleven in. De lokale politiek moet dat stimuleren en mensen enthousiast maken voor activiteiten zoals het onderhoud van sportvelden en accommodaties." Hack: "Gepensioneerden van alle pluimage kunnen zich dan te gelde maken: in stichtingsbesturen voor onderhoud of aanleg kunnen mensen plaatsnemen die financieel onderlegd zijn of die bouwtechnisch van wanten weten. Met name stichtingen kunnen zowel de gemeente als een sportclubbestuur ontlasten."

Alle goede ideeën voor sportveldonderhoud ten spijt, ziet Schuijffel toch nadelige gevolgen voor de komende jaren: "Door mogelijke paniekreacties bij gemeenteambtenaren zal snel naar de laagste prijs worden gekeken bij onderhoudswerken. Dat komt de kwaliteit aan het einde van het liedje natuurlijk niet ten goede." Hij schetst een soort van precedent als voorbeeld: "De vrijwilliger in Wijchen, Gelderland, zit op de vrijdagochtend in alle rust zijn lijntjes te trekken op veld drie en ziet in de verte de maaimachine uit Rotterdam aan komen stuiven, die eigenlijk een week eerder nodig was geweest. De maaier rijdt voor hetzelfde geld de belijner van zijn sokken, want ze communiceren niet met elkaar. De maaier heeft geen binding met de club en de vrijwilliger evenmin met de maaier. Hier is het sportveld niet bij gebaat." Pos schudt meewarig het hoofd: "Het zal er in elk geval niet leuker op worden."

De maaier heeft geen binding met de club en de vrijwilliger evenmin met de maaier

Femke Pos, Projectleider Ruimtelijke Ontwikkeling, gem. Buren

Rob Hack, projectcoördinator Ruimtelijk Beheer, gem. Buren

Rutger Schuijffel, adviseur aanleg en onderhoud sportvelden, Adviesbureau De Meent